

VÅR VISION
VÅR FRAMTID

Rapport från beredningens visionsarbete

Beredningen för framtidens välfärd och samhällsutveckling

6 september 2019

Uppdrag

I den styrmodell som kommunfullmäktige antog den 16 oktober 2017, § 159, framgår att Härryda kommun ska ta fram en övergripande vision och förhållningssätt som ska vara centrala i den kommunala styrningen. Den 17 december 2018, § 216, antog kommunfullmäktige en plan för visionsarbetet som anger vad en vision är och vilket syfte den har i kommunens styrning och styrmodell.

Visionen ska vara en gemensam ledstjärna som pekar ut riktningen för kommunen och som ska finnas med som grund för prioriteringar och beslut framöver. Framtagandet av visionen ska kännetecknas av delaktighet och av att en bredd av personer och organisationer involveras i processen. Ett särskilt fokus ska läggas på barns och ungdomars åsikter.

Planen för visionsarbetet beskriver framtagandets organisation och roller för kommunfullmäktige, kommunfullmäktiges beredning, kommunstyrelsen och förvaltningen. I samband med att planen antogs av kommunfullmäktige inrättades även en styrgrupp med syfte att effektivt kunna styra arbetet med framtagandet av visionen. Styrgruppen består av kommunens kommunalråd, presidiet i beredningen, kommundirektör, utvecklingschef och personalchef.

Kommunfullmäktiges beredning för framtidens välfärd och samhällsutveckling ska ha en aktiv roll i visionsarbetet. I planen för visionsarbetet framgår att beredningen exempelvis kan planera och leda olika former av dialogprocesser med kommuninvånare, sammanställa och analysera inkomna synpunkter samt aktivt bidra i att formulera förslag till vision. Vidare ska beredningen även omvärldsbevaka och inhämta erfarenheter från andra kommuner och organisationer kring liknande processer.

Enligt planen för visionsarbetet ska kommunfullmäktige anta visionen för Härryda kommun i december 2019.

Beredningens visionsarbete

Beredningen för framtidens välfärd och samhällsutveckling består av 21 ledamöter och beredningens presidium utgörs av en ordförande, en vice ordförande och en andre vice ordförande. Enligt § 39 i arbetsordningen för Härryda kommuns kommunfullmäktige och fullmäktigeberedning ska beredningen ha ett långsiktigt perspektiv och helhetssyn på samhället och välfärden.

För att ta sig an uppdraget har beredningen delat in sig i tre olika arbetsgrupper; där en grupp har analyserat Statistiska centralbyråns (SCB) medborgarundersökning, en grupp har ägnat sig åt omvärldsanalys av andra kommuners framtagande av visioner och en grupp har fokuserat på att planera och genomföra dialogprocesser kring visionen. Beredningen har arbetat med visionen under sju sammanträden under våren och sommaren 2019.

SCB:s medborgarundersökning

Beredningen har analyserat Statistiska centralbyråns (SCB) medborgarundersökning i Härryda kommun från 2018. Baserat på resultaten i medborgarundersökningen har tre utvecklingsområden identifierats: *Trygghet*, *Bostäder* och *Miljö*. Även inflytande, möjligheten

att påverka och förtroende för politiker och högre tjänstemän har identifierats som övergripande områden med förbättringspotential.

Dialog

Beredningen har planerat och lett olika former av dialogprocesser med kommuninvånare kring visionen. Beredningen har nått ut till människor i olika åldrar, föreningar, skolor, företagare och boende på olika orter. Under våren 2019 har kommuninvånare haft möjlighet att framföra sina åsikter om kommunens framtid via en enkät på kommunens hemsida, på öppna dialogmöten på olika orter runt om i kommunen och genom visionsstationer som funnits i kommunhuset samt på kommunens bibliotek och kulturhus.

Omvärldsanalys

Beredningen har analyserat andra kommuners sätt att arbeta fram en vision samt undersökt vilket tidsperspektiv kommunerna har haft. Beredningen har studerat ett antal kommuner, såsom Sigtuna kommun, Varbergs kommun, Skövde kommun och Alingsås kommun. I analysen har beredningen bland annat undersökt hur andra kommuner har beslutat kring när visionen ska uppnås, visionens struktur samt logotyp.

Utbildning och föredragningar

Utöver gruppernas löpande arbete har beredningen även haft ett flertal föredragningar. Vid mandatperiodens början har beredningen haft en utbildning i dialogdesign av Martin Sande, kring konsten att leda dialoger. För att inhämta kunskap och erfarenhet från andra kommuners visionsarbete har beredningen bjudit in Kristina Hylander, utvecklingsledare i Varberg kommun, för en föredragning och samtal kring Varbergs framtagande av vision samt hur de arbetar med visionen idag. Vidare har beredningen även haft föredragningar av förvaltningen; Birgitta Flärdh, utvecklingschef, har informerat kring planen för visionsarbetet och Karin Dahl, kommunikationschef, om hur man kan kommunicera kring visionen, att identifiera olika målgrupper samt hur man kan nå dem.

Utvärdering/Sammanfattning

De tre gruppernas parallella arbete har utmynnat i tre stycken rapporter, vilka sammantaget har resulterat i ett underlag till utformandet av visionen med tre olika infallsvinklar. Rapporter från respektive arbetsgrupp återfinns som bilagor till detta dokument. Analysen av SCB:s medborgarundersökning visar vad invånare i Härryda kommun anser om kommunen idag och pekar ut olika prioriterade utvecklingsområden. Dialogerna med kommuninvånare har dels resulterat i ett brett underlag med synpunkter om kommunen och dess framtid, dels skapat delaktighet och engagemang samt förankrat idén om en gemensam vision för kommunen. Av omvärldsanalysen framgår att ingen kommuns visionsarbete är det andra likt samt att det inte finns någon given modell för hur en visionsprocess ska gå till.

Sammanfattningsvis anser beredningen sig ha uppfyllt sitt uppdrag angivet i planen för visionsarbetet. Beredningen har ägnat sig åt såväl omvärldsanalys som dialog med kommuninvånare och har sammanställt och analyserat inkomna synpunkter. Analysen har resulterat i ett antal teman eller nyckelbegrepp som speglar kommuninvånarnas åsikter, vilket kommer att utgöra ett underlag till framtagandet av visionen. Enligt planen för visionsarbetet ska ett särskilt fokus vara på barns och ungdomars åsikter. Genom besök och dialog på skolor runt om i kommunen har beredningen fångat upp ungas synpunkter om kommunen och dess framtid.

Detta återspeglas i underlaget där 60 procent av de inkomna synpunkterna är från de åldersgrupper som är under 24 år.

Under visionsarbets gång har beredningen utvärderat processen och kommit fram till ett antal slutsatser. För det första visar omvärldsanalysen av andra kommuners visionsarbete att olika kommuner har haft olika tidsperspektiv vid framtagandet av visionen. Härryda kommun har haft relativt kort tid på sig att ta fram en vision; från insamlande av synpunkter till färdig vision under några månader. Beredningen konstaterar att mer tid hade kunnat bidra till än mer genomarbetade underlag till visionen. Samtidigt anser beredningen att man har utnyttjat tiden väl och uppfyllt sitt uppdrag enligt planen för visionsarbetet.

För att hålla visionen levande förordar beredningen att dialogen med kommuninvånare fortsätter och att visionen med fördel kan ”återbesökas” om några år. Exempelvis skulle Härryda kommun kunna anordna ”visionsdagar”, mässor eller torgmöten för att möta kommuninvånare och utvärdera visionen samt upprätthålla dialogen om vilken slags kommun Härrydabor vill ha.

Bilagor

- Utvärdering av SCBs medborgarundersökning 2018 i Härryda kommun. Invånarnas attityder till att bo och leva i kommunen.
- Dialog om vision för Härryda kommun. Rapport från beredningens arbetsgrupp för dialog.
- Omvärldsanalys av kommuners visionsarbete. En jämförelse mellan visionsarbete i Sigtuna kommun, Varbergs kommun, Skövde kommun och Alingsås kommun.

VÅR VISION
VÅR FRAMTID

Utvärdering av SCBs Medborgarundersökning 2018 i Härryda

Invånarnas attityder till att bo och leva i kommunen

Beredningen för framtidens välfärd och samhällsutveckling

11 juni 2019

Innehåll

Om undersökningen	3
Population, insamling och svarsfrekvens	3
Attitydundersökning och att jämföra resultat	3
SCBs analysmodell – Nöjd Kund Index	4
Generella iakttagelser	4
Nöjd regionindex	5
Tabell 1 - Resultat.....	5
Figur 1 - Resultat över tid.....	5
Figur 2 - Resultat efter kön.....	6
Prioritering NRI	6
Kommentar till resultatet	7
Nöjd medborgarindex	8
Tabell 2 - Resultat.....	8
Figur 3 - Resultat över tid.....	8
Figur 4 - Resultat efter kön.....	9
Prioritering NMI	9
Kommentar till resultatet	10
Nöjd inflytandeindex	11
Tabell 3 - Resultat.....	11
Figur 5 - Resultat över tid.....	11
Figur 6 - Resultat efter kön.....	11
Prioritering NII	12
Kommentar till resultatet	12
Avslutande analys	13
Trygghet.....	13
Bostäder	13
Miljö	14
Övergripande prioritering	14

Om undersökningen

Under 2018 genomförde Härryda kommun Statistiska Centralbyråns (SCBs) Medborgarundersökning. Härryda kommun har genomfört undersökningen vartannat år sedan 2006.

Syftet med undersökningen är att medborgarna får tycka till om kommunen som en plats att bo och leva på, om kommunens verksamheter och om inflytandet man har som medborgare. Undersökningen skapar en bra blick över den totala nöjdheten och ger en bild av vad medborgarna anser att kommunen bör prioritera i den fortsatta utvecklingen. Då undersökningen genomförs av flera andra kommuner (111 kommuner 2018) så ger det också en bra bild av hur kommunen står sig i jämförelse med andra kommuner. Sedan undersökningen genomfördes första gången 2005 har 268 av landets kommuner deltagit och 253 av dessa har deltagit mer än en gång. Då Härryda kommun har genomfört undersökningen sex gånger så finns också möjligheten att se hur utvecklingen skett över tid och att kunna se trender.

Population, insamling och svarsfrekvens

Undersökningen skickades ut till ett obundet slumpmässigt urval på 1 200 personer i kommunen mellan 18-84 år. Dessa har haft möjlighet att besvara enkäten digitalt eller via papper. Undersökningen genomfördes mellan den 23 augusti och den 5 november 2018.

Undersökningen besvarades av 515 personer, vilket innebär en svarsfrekvens på 43 procent. Svarsfrekvensen i Härryda är högre än genomsnittet i riket (41 procent), men svarsfrekvensen för kommunen är lägre än vad den var 2016 (46 procent). Då förvaltningen upptäckte att det troligtvis skulle bli en låg svarsfrekvens så genomfördes en kommunikationsinsats via Harryda.se, Facebook och i Infobladet i Härrydaposten för att höja besvarandet.

Attitydundersökning och att jämföra resultat

SCBs Medborgarundersökning är en attitydundersökning, det är inte en brukarundersökning. Detta är viktigt att komma ihåg när man gör antaganden. De som ha besvarat vad de anser om exempelvis äldreomsorgen behöver därmed inte ha någon anknytning eller kännedom om verksamhetens resultat eller kvalitet.

Medborgarundersökningen ger inga exakta värden på vad medborgarna i kommunen tycker. För att veta det måste vi genomföra en mycket större undersökning. Den ger däremot en bra fingervisning om vad medborgarna tycker inom olika områden.

Attityder tar lång tid att förändra och slumpen har en viss betydelse om resultat går upp eller ned i många fall. Även om kommunen inte förändrar sina arbetssätt eller om förutsättningarna inte förändras så är det fortfarande osannolikt att kommunen skulle få exakt samma resultat som föregående undersökning. Skiftningar i resultat kan också bero på kommunens bild i media och om det hänt positiva eller negativa händelser i anknytning till när undersökningen gjordes.

I kommande resultattabeller finns en färgkod där grön anger att det är statistiskt säkerhetsställt att kommunen har ett bättre indexvärde än övriga kommuners genomsnitt, den gul/orangea färgen anger att det inte går att statistiskt säkerhetsställa att kommunen ligger över eller under genomsnittet och den röda färgen indikerar att kommunen ligger under genomsnittet.

SCBs analysmodell – Nöjd Kund Index

Resultatet i undersökningen presenteras genom SCBs analysmodell Nöjd kund index (NKI). Undersökningen består av tre index med varsitt helhetsbetyg

- Nöjd regionindex (NRI)
  - består av frågor om kommunen som en plats att bo och leva på.
- Nöjd medborgarindex (NMI)
  - består av frågor om kommunens olika verksamheter
- Nöjd inflytandeindex (NII)
  - består av frågor om invånarnas inflytande på kommunala beslut och verksamheter

Varje index innehåller tre frågor som beskriver nöjdheten i helhet. Som komplement till dessa finns det frågor som anger den totala nöjdheten inom olika områden eller verksamheter. Varje fråga besvaras i en tiogradig skala. Resultatet från frågorna redovisas i betygsindex som varierar mellan 0-100. Genom att mäta hur respektive område påverkar den totala nöjdheten så kan analysmodellen beskriva vilket område som bör prioriteras för att öka den totala nöjdheten hos kommunens invånare.

SCB bedömer att resultatet under 40 klassas som ”inte godkänt”. Resultat över 55 bedöms som att medborgarna är ”nöjda”. Resultatet 75 eller högre tolkas som ”mycket nöjd”.

Generella iakttagelser

Kommuner har olika förutsättningar och att jämföra kommuner med varandra inom olika områden är ibland som att jämföra äpplen med päron. Det framgår att de kommuner med fler invånare har nöjdare invånare generellt, vilket troligtvis har att göra med att det finns ett större serviceutbud och fler fritidsmöjligheter än i kommuner med mindre befolkning. Likaså finns det olika förutsättningar i samhället att ta hänsyn till som gör att Härryda kommun bör kunna förväntas ha ett bättre resultat än genomsnittet bland kommunerna.

Var man bor har betydelse för hur nöjd man är. Ett mönster som finns övergripande är att de som bor i centralorten, det vill säga i Mölnlycke, är generellt sett mer nöjda i undersökningen. De som är minst nöjda tenderar att vara de som bor utanför en tätort. Vad detta beror på är svårt att säga, man skulle kunna anta att det beror på att serviceutbudet och möjligheterna är större för de som bor i Mölnlycke än övriga kommundelar.

Det finns fler generella skillnader, utrikesfödda tenderar att generellt sett ge högre betyg än de som är födda i Sverige. Den högre nöjdheten berör de flesta områden, exempelvis förtroende för politiker.

Likaså finns skillnader i attityder beroende på hur gammal man är. Den yngsta gruppen, 18-29 år tenderar att ge lägre betyg inom de flesta områden. Detta mönster kan man se i hela landet. Vad det beror på vet man inte med säkerhet, men enligt SCB så är det troligt att det beror på att de till viss del saknar samma erfarenhet som övriga åldersgrupper, men det kan även röra sig om att man har högre förväntningar än övriga årsgrupper.

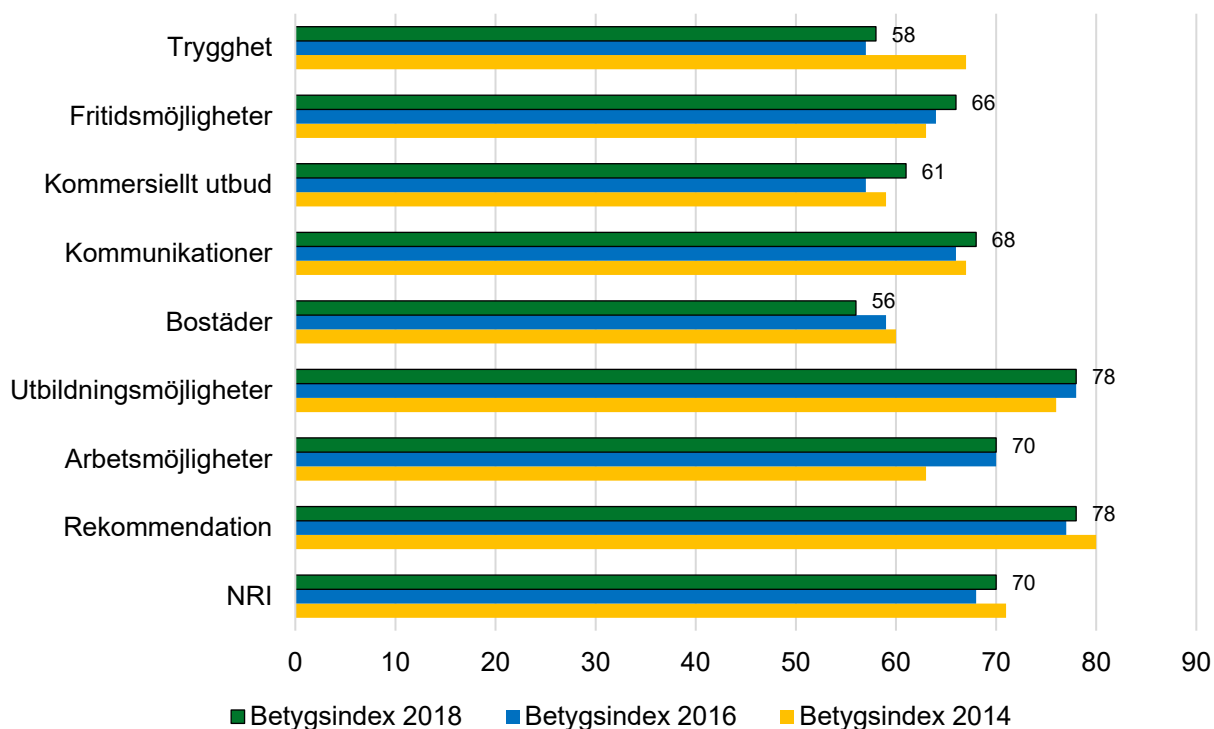
Nöjd regionindex

Nöjd regionindex (NRI) anger hur medborgarna bedömer Härryda kommun som en plats att bo och leva på.

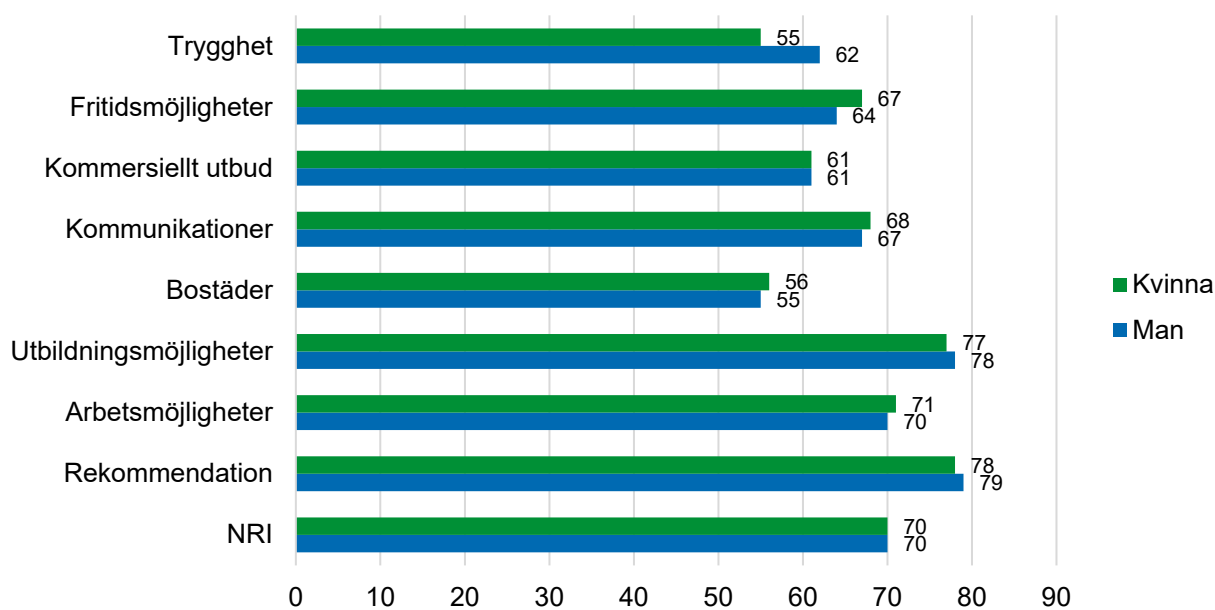
Tabell 1 - Resultat

	Härryda kommun	Samtliga kommuner
Trygghet	58	58
Fritidsmöjligheter	66	61
Kommersiellt utbud	61	63
Kommunikationer	68	60
Bostäder	56	53
Utbildningsmöjligheter	78	61
Arbetsmöjligheter	70	58
Rekommendation	78	66
NRI	70	62

Figur 1 - Resultat över tid

Figur 2 - Resultat efter kön

Prioritering NRI

Enligt SCB:s prioriteringsmatris anges följande prioriteringsordning för att höja helhetsbetyget - NRI

Frågeområden som bör prioriteras

Bostäder, Trygghet

Frågeområden som bör förbättras om möjligt

Fritidsmöjligheter

Frågeområden som kan ges lägre prioritet

Kommersiellt utbud

Frågeområden som bör bevaras

Kommunikationer, Utbildningsmöjligheter, Arbetsmöjligheter

Kommentar till resultatet

Härryda kommun får ett bra resultat gällande NRI (70) från dess invånare och ligger bra till jämfört med övriga kommuner (62). Utbildningsmöjligheterna (78) och Rekommendation (78) sticker ut som särskilt bra värden. Området Rekommendationen innebär att fyra av fem medborgare skulle kunna rekommendera vänner eller släktingar att flytta till kommunen. Enligt SCBs resultatbeskrivning anses 75 eller högre som ett mycket bra resultat.

Både kvinnor och män är nöjda med helhetssynen på kommunen. Generellt sett är man positiv till kommunen i alla dess delar (Figur 2). I centralorten är man mer benägen att rekommendera bekanta och släktingar att flytta hit (81). De som är mest positiva till kommunen som helhet och som gärna rekommenderar kommunen är personer som bott i kommunen i 3-5 år (84), men även de som bott här längre, mer än 10 år, är klart positiva (77). Kommunens natur och fritidsmöjligheter kan vara bidragande anledningar till den positiva inställningen till kommunen men också närheten till Göteborg. Tittar man på närheten till högre utbildningar som finns inom pendlingsavstånd så kan man utläsa en större positivism hos invånarna i Mölnlycke än i övriga delar av kommunen.

Om man ser på hur resultatet för NRI har förändrats över tid (Figur 1) så kan vi se att det är förhållandevis små skillnader mellan åren. Det som eventuellt sticker ut är att trygghetsindexet som genomgick en negativ förändring från 67 (2014) till 57 (2016) och 58 (2018).

Fritidsmöjligheter, arbetsmöjligheter har däremot förändrats i positiv riktning genom åren.

Härryda kommun får sammanfattningsvis ett bra resultat i jämförelse med övriga kommuner, men man ser ändå två områden där vi inte når lika högt och det är Bostäder (56) och Trygghet (58).

Liksom många andra storstadsnära kommuner påverkas medborgarna i Härryda av bostadsbristen i samhället. Härryda kommun som tillhör Göteborgsregionen är en av de snabbväxande kommunerna i regionen Fram till 2035 beräknas vi bli ca 200 000 fler invånare i regionen och med det tillkommer ca 120 000 nya arbetstillfällen. För att lyckas att hantera denna utveckling behövs en stor nybyggnation av bostäder, inte minst i Härryda kommun. I SCBs undersökning kan man utläsa att möjligheterna att finna bostad får låga betyg och värre är siffrorna rörande upplåtelseform. Invånarna i Härryda kommun ger å andra sidan högt betyg gällande hur trivsam bebyggelsen är. Minst nöjd med bostäder är man i åldersgruppen 18-29 år vilken troligen beror på svårigheten för unga att finna sin första bostad. De äldre, 65 eller äldre, är likaså en mindre nöjd grupp (54) i detta sammanhang. Anledningen till detta kan vara att det efterfrågas fler lägenheter om nuvarande bostad blivit för stor och en avsaknad av äldreboenden och trygghetsboenden. De som är mest nöjda är personer i gruppen 30-49 år (61), vilket kan hänga samman med att man då bildat familj och finner bra uppväxtmiljö i de bostadsområden som finns i kommunen. Det går också att se att mölnlyckeborna är mest positiva (59) till området Bostäder än övriga orter i kommunen. Detta kan bero på att kollektivtrafik och service är mest utbyggd där.

Gällande trygghet finns två grunder att stå på. Den faktiska via statistiken och den upplevda. I den faktiska kan vi utläsa att anmälda brott är ganska konstant. Den upplevda tryggheten blir lägre ju högre upp i åldrarna man kommer och det är en lägre upplevd trygghet hos kvinnor (55) än hos män (62).

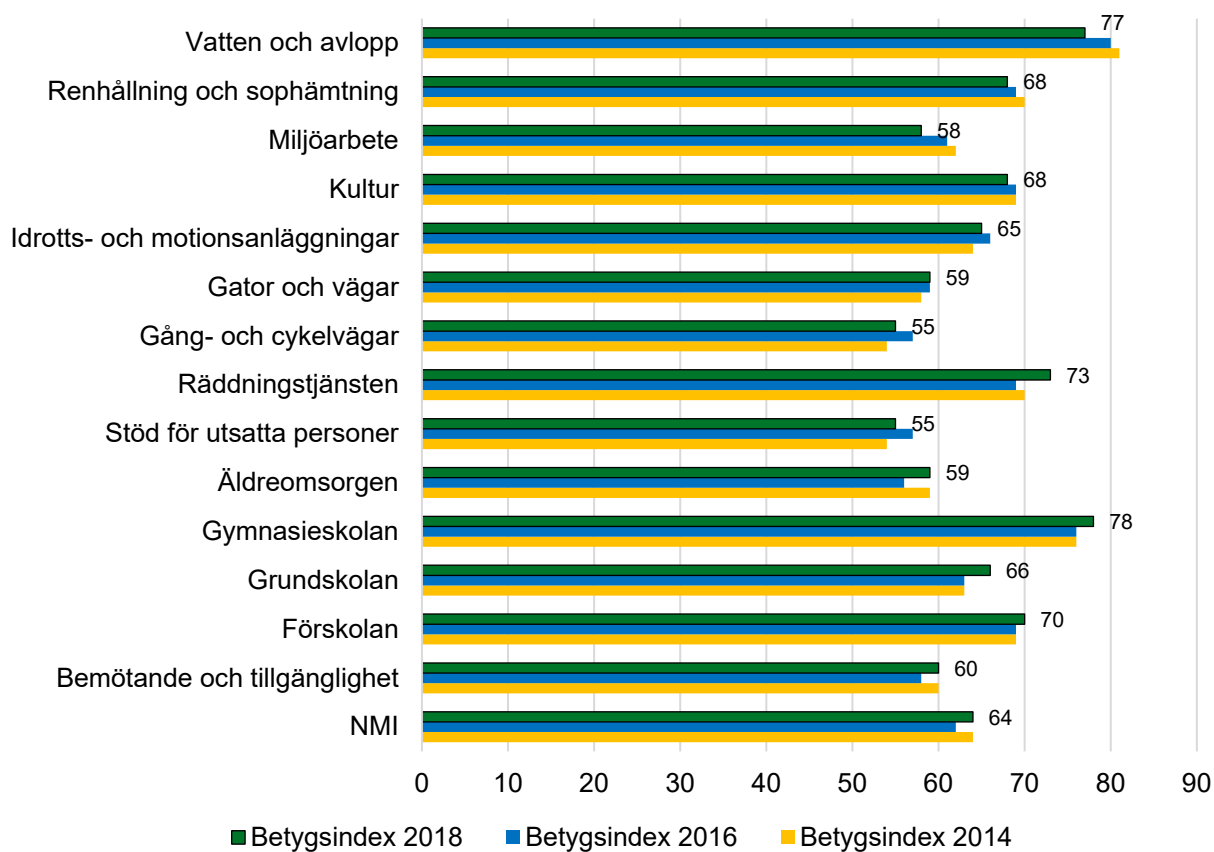
Nöjd medborgarindex

Nöjd medborgarindex (NMI) anger hur medborgarna bedömer Härryda kommuns verksamheter.

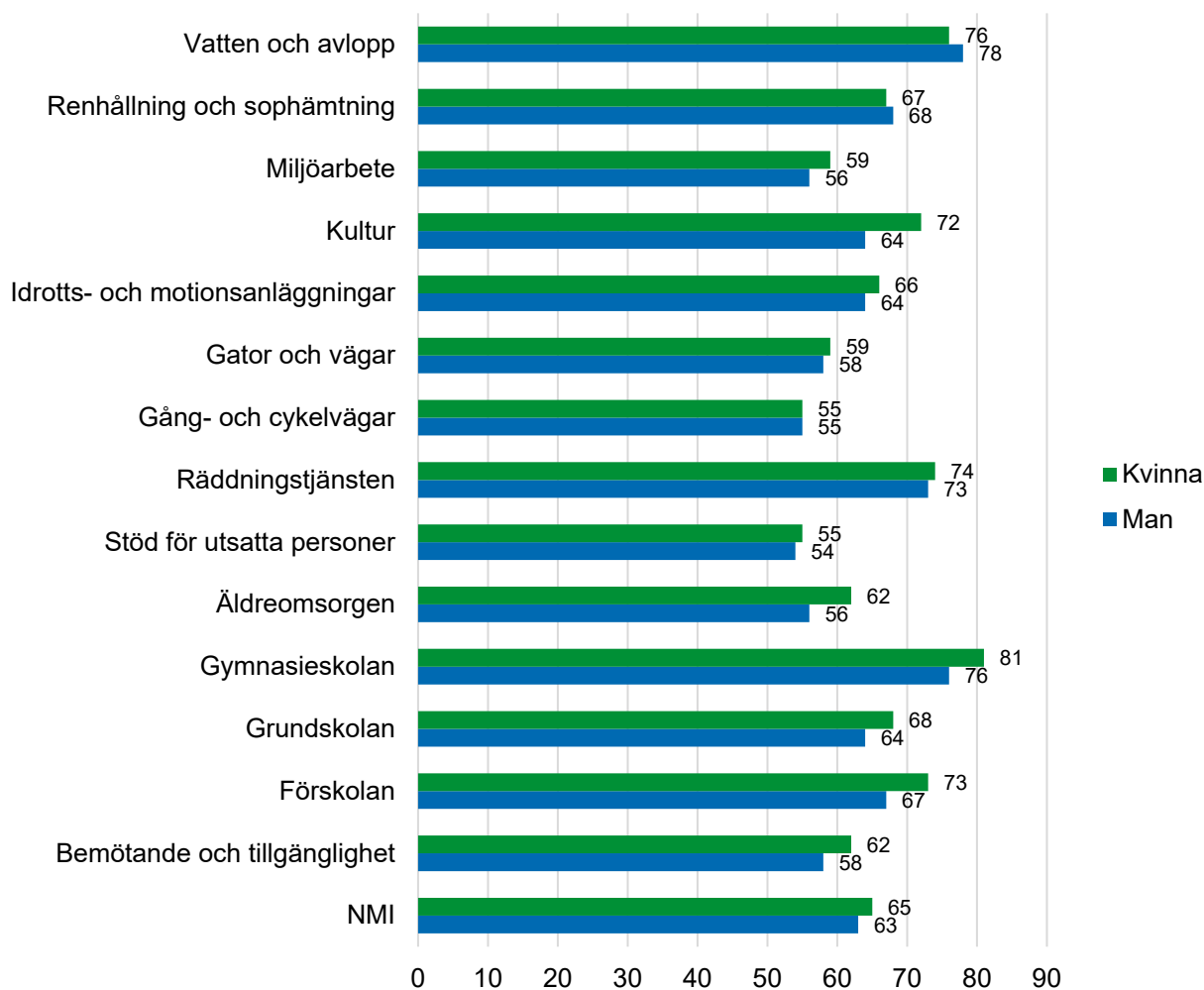
Tabell 2 - Resultat

	Härryda kommun	Samtliga kommuner
Vatten och avlopp	77	78
Renhållning och sophämtning	68	66
Miljöarbete	58	56
Kultur	68	62
Idrotts- och motionsanläggningar	65	61
Gator och vägar	59	54
Gång- och cykelvägar	55	55
Räddningstjänsten	73	78
Stöd för utsatta personer	55	50
Äldreomsorgen	59	52
Gymnasieskolan	78	59
Grundskolan	66	59
Förskolan	70	64
Bemötande och tillgänglighet	60	57
NMI	64	56

Figur 3 - Resultat över tid

Figur 4 - Resultat efter kön

Prioritering NMI

Enligt SCB:s prioriteringsmatris anges följande prioriteringsordning för att höja helhetsbetyget - NMI

Verksamheter som bör prioriteras

Miljöarbete, Stöd för utsatta personer, Gator och vägar, Gång- och cykelvägar, Idrotts- och motionsanläggningar

Verksamheter som bör förbättras om möjligt

Kultur, Renhållning och sophämtning, Vatten och avlopp, Förskolan

Verksamheter som kan ges lägre prioritet

Äldreomsorgen

Verksamheter som bör bevaras

Grundskolan, Gymnasieskolan, Räddningstjänsten

Kommentar till resultatet

Kommunens verksamheter ges i jämförelse med övriga kommuner ett klart bättre betyg. Samtliga verksamheter ligger i jämförelsen runt medel eller över medel förutom Räddningstjänsten som ändå ges ett bra betyg (73). Men det finns även verksamheter som får förhållandevis låga resultat, Miljöarbete (58), Stöd för utsatta personer (55) och Gång- och cykelvägar (55). (Tabell 2)

En av frågorna som ställdes var vad medborgaren tror eller tycker om gymnasieskolan i sin kommun. Härryda får betygsindexet 78, vilket kan jämföras med 59 i riket. Detta är det högsta betyget bland kommunens verksamheter. Det är även det bästa resultatet av alla de 111 kommunerna som deltagit i undersökningen år 2018.

Vi kan se att de egna erfarenheterna är viktiga för vilket resultat verksamheterna får. Föräldrar med barn i förskola eller grundskola ger högre betyg (72 Förskola, 71 Grundskola) än de som inte har någon koppling eller närliggande erfarenhet (68 Förskola, 64 Grundskola). Ett ytterligare område där egna erfarenheten eller koppling till verksamheten spelar roll för resultatet är området Äldreomsorg. Där är det de som har en nära anhörig som är mindre nöjda (48) medan de som arbetar inom verksamheten ger ett bra betyg (80).

Om man ser på hur resultatet för NMI har förändrats kan vi konstatera att det är förhållandevis små skillnader mellan åren (Figur 3). När det gäller skillnader mellan män och kvinnor är det framför allt kvinnorna som ger de högre betygen (Figur 4).

Bemötande och tillgänglighet är ett viktigt område för hur man uppfattar verksamheterna. Detta index är förhållandevis lågt (60), dock högre än genomsnittet hos övriga kommuner som ingick i undersökningen. Det låga resultatet kan tolkas som att invånarna önskar ett enklare sätt att komma i kontakt med personal och högre tjänstemän.

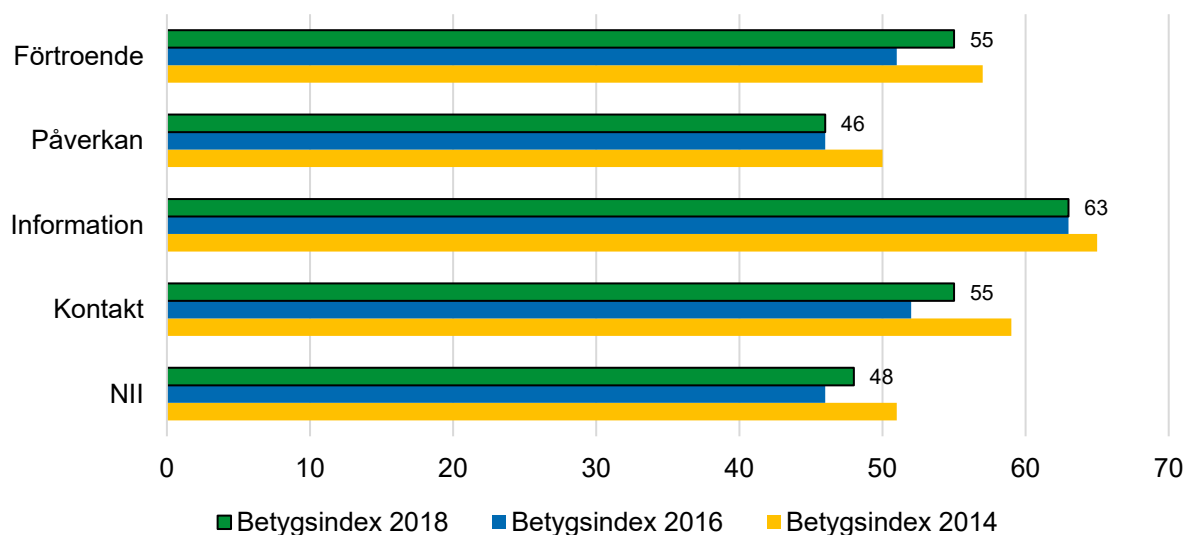
Nöjd inflytandeindex

Nöjd inflytandeindex (NII) anger hur medborgarna bedömer möjligheterna till inflytande i kommunen.

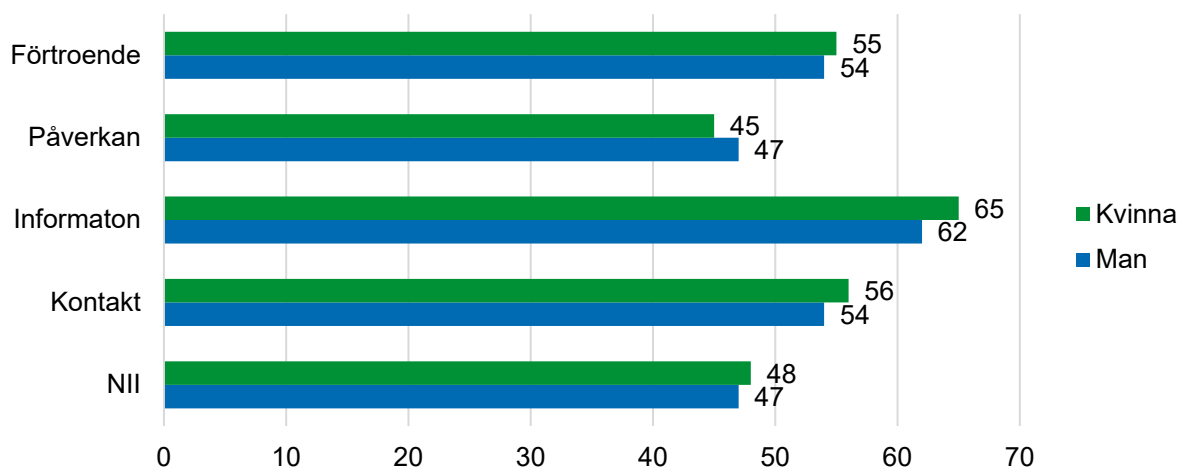
Tabell 3 - Resultat

	Härryda kommun	Samtliga kommuner
Förtroende	55	48
Påverkan	46	42
Information	63	56
Kontakt	55	52
NII	48	42

Figur 5 - Resultat över tid

Figur 6 - Resultat efter kön

Prioritering NII

Enligt SCB:s prioriteringsmatris anges följande prioriteringsordning för att höja helhetsbetyget - NII

Frågeområden som bör prioriteras
Påverkan, Förtroende

Frågeområden som bör förbättras om möjligt
Inget frågeområde har hamnat här.

Frågeområden som kan ges lägre prioritet
Kontakt

Frågeområden som kan bevaras
Information

Kommentar till resultatet

Inflytandeindexet är det index som sticker ut negativt i jämförelse med de övriga två indexen. Det är bara Information (63) som medborgarna enligt SCBs bedömning anser sig vara klart nöjda med. Kommunens information via webb mm och kommunikationens tydlighet får högst betyg jämfört med samtliga kommuner som deltagit i undersökningen. De som är nöjdst med informationen är de som bott i kommunen 2 år eller kortare (76). Det ska dock sägas att det i sammanhanget är 60 procent som säger sig inte ha någon åsikt i frågan. Spridningen mellan höga och låga betyg varierar mer bland männen medan kvinnorna ligger mer samlade. Områdena Kontakt (55) och Förtroende (55) ligger på nedre gränsen och lägst resultat får Påverkan (46). Även om det är låga resultat så står Härryda samtidigt väl i jämförelse med övriga kommuner (Tabell 3).

Angående området Kontakt så framgår att en femtedel av invånarna har haft kontakt med politiker de senaste två åren. Dessa ger ett högre betyg (60) till möjligheterna att komma i kontakt med politiker än de som inte har haft kontakt (52).

Områdena Påverkan och Förtroende handlar om huruvida det finns möjligheter för invånarna att kunna påverka, hur kommunens politiker och högre tjänstemän lyssnar till synpunkter, hur ansvarstagande de är, om de arbetar för kommunens bästa samt hur väl politiska beslut genomförs. Här är medborgarna minst nöjda med möjligheterna att kunna påverka, medan man är mer nöjd i vilken utsträckning ens åsikter finns representerade bland kommunens partier. Det är förhållandevis många som anger att de inte har någon åsikt i frågan, ca 40 procent. Detta kan tolkas som att medborgarna vill kunna vara mer med och påverka men inte känner att man har möjligheten eller vet om vilka möjligheter som finns.

Gällande frågeområdena Förtroende och Kontakt ser vi en antydning till förbättrat resultat år i jämförelse med år 2016 (Figur 5). När det gäller resultat efter kön är variationen mellan kvinnor och män marginell.

Avslutande analys

Härryda kommun har bra resultat i SCBs medborgarundersökning 2018. Invånarna är nöjda med verksamheterna och att leva och bo i kommunen. Vi kan dock inte slå oss till ro utan vi måste bibehålla de goda resultaten och utveckla vissa områden. Utifrån de olika betygen och hur vi står oss i jämförelse med övriga deltagande kommuner har vi identifierat tre huvudområden; Trygghet, Bostäder och Miljö. Dessutom ser vi möjligheten att påverka och förtroendet för politiker och högre tjänstemän som ett övergripande område där det finns en förbättringspotential.

Trygghet

De faktiska brotten i kommunen och resten av Sverige har minskat med åren medan den upplevda otryggheten bland våra invånare har ökat. Känslan av trygghet är viktigt för välbefinnandet och vi vill se att våra invånare kan vända sig någonstans när de är otrygga. I Härryda kommun bör alla våra invånare kunna känna sig trygga i alla situationer och att de kan få det stöd de behöver. Den upplevda otryggheten kan också vara en spegling av rapportering av våldsbrott och skjutningar på nationell nivå.

Undersökningen visar att män känner sig tryggare än våra kvinnliga invånare. Särskilt otrygga känner sig äldre kvinnor. Otryggheten kan uppkomma när de vistas utomhus på kvällar och nätter eller rädslan för hot, rån och inbrott i hemmet. Eftersom att just kvinnor känner sig otrygga kan en punktinsats för just denna grupp vara nödvändig. Ingen invånare ska behöva ändra på rutiner eller undvika situationer på grund av otrygghet i kommunen.

Bostäder

Alla är vi överens om att vi behöver fler bostäder i kommunen. Viktigt är att ta vara på Härrydas varierade utbud och blandning av upplåtelseformer. Särskild brist finns dock på mindre hyreslägenheter till låg kostnad, särskilt i de västra delarna. Härryda har en mycket stor andel av de yngre som ännu inte flyttat hemifrån och det är den typ av boende som denna grupp efterfrågar.

Inom Västra Götaland räknar man med att 8 000 nya lägenheter kommer att behövas per år de närmaste åren. Härryda har för ögonblicket flera större byggprojekt på gång vilket innebär att vi nu ligger väl till, men det är viktigt att vi inte tappar farten. Vi bör dock tillse att koncentrationen inte bara sker i de västra delarna och att vi tillgodoser olika upplåtelseformer. Helt enligt planerna från Göteborgsregionen bygger Härryda längs de stora stråken in mot Göteborg. Vi måste också planera för bostadsbyggande i våra östra tätorters delar så att dessa kan upprätthålla eller öka nuvarande kommunala och kommersiella utbud.

Det framkommer vidare att den åldersgrupp som förväntas öka mest de kommande åren, förutom ungdomar, är gruppen 55-64 år. Det är mycket positivt att en grupp i arbetsför ålder ökar, men det kräver också god planering inför att denna grupp som snart når pensionen och de krav de då kan komma att ställa på boende.

Miljö

Utvärdering av Nöjd medborgarindex (NMI), medborgarnas bedömning av kommunens verksamheter, visar att bland annat miljöarbetet bör prioriteras. Invånarnas bedömning av kommunens miljöarbete har inte ändrats avsevärt över tid, men har som övriga deltagande kommuner ett relativt lågt betyg. Det är svårt att tolka om det beror på att invånarna inte har observerat det miljörelaterade arbetet som kommunen har gjort, om de anser att man gjort felaktiga satsningar eller om invånarnas förväntningar har ökat med tiden. När det gäller arbetet med Agenda 2030 gör kommunen redan mycket som bidrar till god hållbarhet såväl i det dagliga arbetet som i långsiktig planering och utveckling. Men det är viktigt att arbetet med Agenda 2030 fortsätter att utvecklas.

Övergripande prioritering

Minst nöjda av samtliga tre index är invånarna i sin bedömning av möjligheterna till inflytande i kommunen. Härryda kommun står sig väl i jämförelse med övriga kommuner i undersökningen men detta kan vi inte slå oss till ro med utan bra kan bli bättre! Resultatet något under medel riktar sig direkt till politiker och högre tjänstemän. Frågeområdena Förtroende, Påverkan, Information och Kontakt är väl integrerade i varandra och ger påverkan på varandra och är viktiga hörnstenar när det gäller att bevara demokratin i kommunen. En av demokratins viktigaste tillgång är förtroendet och det är skört och lätt att förlora. Enligt senaste SOM-undersökningen 2018 svarar 74 procent att de är nöjda med hur demokratin fungerar i Sverige som helhet medan inom kommunerna är 68 procent nöjda.

De två frågeområden som bör prioriteras är Förtroende och Påverkan. Förtroende kan ses som en faktor i det sociala kapitalet, vilket enkelt uttryckt handlar om att lita på någon d.v.s. pålitlighet och att ha tillit. Påverkan är mer handlingsorienterat och handlar om hur och om politiker och tjänstemän lyssnar till invånarnas synpunkter, hur ansvarstagande de är, om de arbetar för kommunens bästa samt hur väl politiska beslut genomförs. SOM-undersökningen 2018 visar att 40 procent är mycket nöjda eller har ganska stort förtroende för svenska politiker, vilket har de senaste åren vuxit sakta.

En rekommendation kan vara att fortsätta utveckla såväl möjligheter som olika former av insatser så att våra invånare upplever att de respekteras och att politiker och tjänstemän lyssnar in deras synpunkter. Viktigt är att en ömsesidighet får råda och att visa på demokratins kraft. Att diskutera kommunens värdegrund, vad är rätt och vad är fel samt förhållningssätt måste alltid vara en levande och aktuell diskussion i dagens föränderliga samhällen.

VÅR VISION
VÅR FRAMTID

Dialog om vision för Härryda kommun

Rapport från beredningens arbetsgrupp för dialog

Beredningen för framtidens välfärd och samhällsutveckling

20 augusti 2019

Sammanfattning

Under 2019 tar Härryda kommun fram en övergripande vision för kommunen: en gemensam ledstjärna som pekar ut riktningen för kommunen och som ska finnas med som grund för prioriteringar och beslut framöver. Enligt planen för visionsarbetet, antagen i kommunfullmäktige i § 216 den 17 december 2018, ska framtagandet av visionen kännetecknas av delaktighet och att en bredd av personer och organisationer involveras i processen. Ett särskilt fokus ska läggas på barns och ungdomars åsikter.

Beredningen för framtidens välfärd och samhällsutveckling har under våren 2019 haft en aktiv roll i arbetet med att utarbeta visionen. Beredningen har delats in i tre olika arbetsgrupper, där en grupp har fokuserat på att planera och leda olika former av dialogprocesser med kommuninvånare. I arbetet med att ta fram visionen har det varit viktigt att många olika grupper får komma till tals. Alla olika tankar och idéer har varit betydelsefulla för att beredningen ska ha ett brett underlag att jobba med. Kommunikation- men också dialog- har varit i fokus för att skapa engagemang, delaktighet och förankring.

Beredningen har nått ut till äldre och yngre, föreningar, skolor, företagare och boende på olika orter. Under våren 2019 har kommuninvånare haft möjlighet att framföra sina åsikter om kommunens framtid via en enkät på kommunens hemsida, på öppna dialogmöten på olika orter runt om i kommunen och genom visionsstationer som funnits i kommunhuset samt på kommunens bibliotek och kulturhus.

Målgrupper

En del av beredningens uppdrag kring framtagandet av visionen har varit att planera och leda olika former av dialogprocesser med kommuninvånare. Som ett första steg i processen har beredningen identifierat olika målgrupper samt gett förslag på metoder för hur dessa målgrupper kan nås. Den övergripande målgruppen har varit invånare i Härryda kommun samt personer som har en anknytning till kommunen; exempelvis elever som är bosatta i annan kommun men går i skola i kommunen eller företagare som är verksamma i kommunen. Därefter har beredningen valt att särskilt rikta sig mot följande målgrupper: *unga (högstadiе- och gymnasieelever), äldre, ideell sektor samt företagare.*

För att nå dessa målgrupper har beredningen valt att vända sig till följande grupper:

- Grundskola – årskurs 8-9
- Gymnasiet
- Vuxenutbildningen
- SFI
- Företagare via tidningen Näringslivet i Härryda kommun samt Näringslivs digitala nyhetsbrev
- Äldreboenden
- Pensionärsrådet
- Rådet för funktionshinderfrågor
- Rådet för idéburna organisationer

Insamlings- och dialogmetoder

Efter att ha identifierat målgrupperna har beredningen genomfört olika aktiviteter för att nå dessa målgrupper. Nedan följer en sammanställning av beredningens insamlings- och dialogmetoder.

Enkät om visionen

Under våren 2019 har invånare i Härryda kommun och personer som har en anknytning till kommunen haft möjlighet att svara på en enkät kring visionen på kommunens webbplats eller via sociala medier. Över 500 svar har inkommit via den digitala enkäten.

Det har även funnits fem visionsstationer utplacerade i kommunhuset, på biblioteken i Hindås och Rävlanda samt i kulturhusen i Mölnlycke och Landvetter. Där har kommuninvånare kunnat svara på frågorna genom pappersenkäter som lämnats i en brevlåda.

Enkätfrågorna testades först genom pilotstudier på ett mindre antal respondenter innan man kom fram till följande enkätfrågor:

- Hur uppfattar du kommunen idag?
- Hur skulle du vilja att kommunen uppfattas i framtiden?
- Vad skulle göra dig stolt över kommunen?

Dialogmöten

Beredningen har haft öppna dialogmöten kring visionen i Mölnlycke, Landvetter, Hindås, Rävlanda, Hällingsjö och Eskilsby under maj och juni 2019. Till dialogmötena har alla som bor i kommunen, eller har en anknytning till kommunen, varit inbjudna till att samtala kring visionen och kommunens framtid. Deltagarantalet i de olika orterna har varierat. De tre enkätfrågorna beskrivna ovan har utgjort en grund för samtalen.

Under dialogtillfällena har beredningsledamöter funnits med för att leda dialoggrupper och för att dokumentera de åsikter som kom ut av dialogerna.

Torgmöten

Ledamöterna i beredningen har haft en uppsökande dialog om visionsfrågorna med förbipasserande i Landvetter och Mölnlycke centrum.

Besök i skolor

Enligt planen för visionsarbetet ska ett särskilt fokus läggas på barns och ungdomars åsikter. Beredningen har därför kontaktat alla högstadieskolor i kommunen och besökt ett flertal av dem för att samtala med elever kring deras tankar om kommunen och dess framtid.

Beredningen har besökt årskurs 8 och 9 på Fridaskolan, Landvetterskolan och Önnerödsskolan. Ledamöter i beredningen har även besökt Särvux och SFI. Under två dagar i maj har beredningen funnits på plats i Hulebäcksgymnasiet och samtalat med gymnasieelever.

Besök på äldreboenden

Beredningsledamöter har besökt Hönekulla korttidsboende och Björkelid äldreboende och samtalat med boenden om hur de uppfattar kommunen.

Kommunikationsinsatser

Utöver de ovan nämnda aktiviteterna och dialogprocesserna har även ett antal kommunikationsinsatser genomförts av kommunens kommunikationsavdelning. Information om visionsarbetet har bland annat gått ut via harryda.se, Ida (kommunens intranät), pressmeddelande och Infobladet. Företagare i kommunen har kunnat besvara enkäten via ett digitalt nyhetsbrev som riktar sig till näringslivet och information om visionsarbetet har även gått ut via tidningen Näringslivet i Härryda kommun. En film om visionen har lagts ut som ett sponsrat inlägg på Facebook, vilket innebär att även de kommuninvånare som har ett Facebookkonto men som inte aktivt följer kommunen nås. Annonser kring visionsarbetet och de öppna dialogmötena har även publicerats i lokaltidningarna Härrydaposten och Lokalpressen.

Ett grafiskt manér har tagits fram för att tydliggöra Härryda kommuns visionsarbete i kommunikationen. Det grafiska manéret bygger på Härryda kommuns grafiska profil och har använts i både annonser, brevutskick, enkäter, presentationer, flyers, affischer och roll-ups.

Bearbetning av materialet

För att bearbeta och analysera materialet som har inkommit från enkäterna och dialogmötena om visionen har beredningen använt sig av OPERA-metoden; ett mötes- och processverktyg som skapar delaktighet och tydliga mål i en kreativ process. Syftet med övningen var att få en överblick över det omfattande materialet som utgör underlaget till visionsskrivningen.

Det första steget enligt OPERA-metoden är att tolka svar och försöka förstå kärnan i vad respondenterna åsyftar i sina svar. Metoden är kvalitativ och går ut på att hitta teman i texten, att tyda och att få en känsla för vad invånarna tycker, snarare än att räkna ord. De nyckelbegrepp/teman som återfanns i materialet skrevs ner på ett separat papper. Det fanns ingen angiven gräns för hur många eller hur få nyckelbegrepp som väljs ut.

Under nästa steg har beredningens ledamöter presenterat sina olika nyckelbegrepp/teman för varandra i par och därefter i mindre grupper för att jämföra nyckelbegrepp. Till sist har hela beredningen gemensamt enats om ett antal nyckelbegrepp som de ansåg återspegla materialet för att därefter rösta på/ge poäng till de begrepp som ledamöterna ansåg vara centrala.

Efter omröstningen har beredningen kommit fram till följande nyckelbegrepp/teman:

- Natur/närmiljö, 14 röster
- Effektiv kommunal kärnverksamhet, 14 röster
- Trygghet, 13 röster
- Verbal kommunikation (kommuninvånare, förtroendevalda, förvaltning), 11 röster
- Hållbarhet, 10 röster
- En kommun (inkluderande), 10 röster
- Sport- och fritidsmöjligheter, 10 röster
- Bra plats att leva på, 9 röster
- Bostäder för alla, 8 röster

- Företagsvänligt, 8 röster
- Fysisk kommunikation/tillgänglighet, 8 röster
- En kommun med framtidstro (innovativ och proaktiv), 6 röster
- Levande centra (och samlingsplatser), 4 röster

VÅR VISION
VÅR FRAMTID

Omvärldsanalys av kommuners visionsarbete

En jämförelse mellan visionsarbete i Sigtuna kommun, Varbergs kommun,
Skövde kommun och Alingsås kommun

Beredningen för framtidens välfärd och samhällsutveckling

20 augusti 2019

Uppdrag

Arbetsgruppen för omvärldsanalys är en del av Beredningen för framtidens välfärd och samhällsutveckling. Arbetsgruppen fick i uppdrag av beredningens presidium att analysera andra kommuners sätt att arbeta fram en vision samt undersöka vilket tidsperspektiv man har haft. I uppdraget ingick vidare att gruppen ska bidra i det direkta visionsarbetet samt att formulera en politisk medvetenhet till kommunfullmäktige.

Jämförelse mellan olika kommuner

Inledningsvis diskuterades olika kommuners visionsarbete som exempelvis i Varberg, Göteborg, Lerum, Sigtuna, Alingsås, Skövde och Lund. Skälet till att Göteborg nämndes är Härryda kommuns närhet till storstadsområdet. Det visade sig att Göteborgs stad inte arbetat med en övergripande vision. Lerums kommun har visionen ”Sveriges ledande miljökommun 2025” med ledorden *hållbarhet*, *kreativitet* och *inflytande*. Lerums kommun valdes bort i en första gallring på grund av tidsbrist.

Under föregående mandatperiod hade Demokratiberedningen i Härryda kommun uppdraget att se över kommunens styrning och styrsystem. I samband med detta fick flera av de ledamöter som nu ingår i Beredningen för framtidens välfärd och samhällsutveckling en dragning av konsulten Sven-Martin Åkesson om hur visionsarbetet gick till i Lunds kommun. Visionsarbetet startade i september 2016. Lunds vision är ”Lund skapar framtiden – med kunskap, innovation och öppenhet” och antogs i april 2017. Förhållningssättet är att: *Lyssna, Lära och Leda*. Styrmodellen fick namnet ”Ett Lund” med visionen som en av byggstenarna. Visionen och förhållningssättet ska styra alla chefer, medarbetare och förtroendevalda. Ytterst kommer de som bor och verkar i Lund att få nytta av resultatet eftersom det finns en gemensam målbild. Den operativa projektgruppen arbetade till och med december 2018.

Slutligen valdes Sigtuna kommun, Varbergs kommun, Skövde kommun och Alingsås kommun. Beredningen har valt att främst fokusera på Varbergs kommun då det fanns ett gediget faktaunderlag att tillgå från Varbergs visionsarbete. Beredningen har även haft en föredragning av Kristina Hylander, utvecklingsledare i Varbergs kommun, kring framtagandet av visionen samt hur Varbergs kommun arbetar med visionen idag.

Se bilaga för länkar till de olika kommunernas visioner samt Skövdes logotype.

Sigtuna kommun

Vision antagen i november 2018

”Mål och budget 2019 - 2021”

Budgeten innehåller beslutssatser, politiska utgångspunkter och principer, mål, förutsättningar, uppdrag, långtidsplan, ekonomisk plan, regler och taxor. Visionen är formulerad i åtta punkter, allt ifrån korta meningar till längre beskrivningar inom olika områden. Det finns ingen värdering i hur citaten nedan är redovisade utan anger bara hur de olika målen i visionen presenteras.

”Vision för Sigtuna kommun

- *Sigtuna kommun ska tillhöra en av de mest attraktiva kommunerna i landet att bo, leva och verka i.*
- *Alla invånare skall känna stolthet över att bo i Sigtuna kommun.*
- *Kommunen skall präglas av omsorg om invånarna, öppenhet och hög kvalitet i den kommunala servicen, trygghet för invånarna, respekt för olikheter, framåtanda, värnande om klimat, natur och miljö samt en stabil ekonomi där alla viktiga beslut tas utifrån ett ekonomiskt, socialt, ekologiskt och demokratiskt hållbarhetsperspektiv.*
- *Barn, elever och vårdnadshavare i Sigtuna kommun ska uppleva att förskolor och skolor är de bästa i landet.*
- *De äldre i kommunen ska känna att de får en trygg, högkvalitativ, stimulerande och värdig tillvaro. Att kunna bo hemma så länge som möjligt.*
- *Sigtunas kommun ska kännetecknas av entreprenörsanda och ha ett av Sveriges bästa företagsklimat. Här skall det vara enkelt att starta och driva företag. Kommunen kan därmed erbjuda ett brett utbud.*
- *En förutsättning för att kunna leverera högkvalitativa tjänster till kommuninvånarna är att medarbetarna i Sigtuna kommun mår bra och trivs. Alla medarbetare skall känna stolthet.*
- *Ett väl utbyggt vägnät, gång- och cykelvägar samt väsentligt utbyggda allmänna kommunikationer ska öka kollektivtrafikandelen.” (sid 7, Mål och budget 2019 - 2021)*

I redogörelsen ”Sigtuna kommuns styr- och ledningssystem - Från vision till resultat” (sid. 11, Mål och budget 2019 - 2021) anges att mål och budget ska vara ett verktyg som styr kommunen i önskad riktning. Modellen beskrivs med pilar i olika riktningar mellan begreppen *Vision, Värdegrund, Mål, Principer och Resultat.*

Beredningen valde att ta med Sigtuna kommun då Sigtuna liksom Härryda är en flygplatskommun. Det visar sig i vår omvärldssökning att Sigtuna kommuns vision är av en annan karaktär då visionen är intagen i budgeten. Som vi tolkar detta är visionerna grunden för målstyrning inom olika områden. Det är alltså inte en vision som färgar av sig i verksamhet och kommun. Beredningen valde av den anledningen att inte analysera Sigtuna kommuns vision djupare.

Varbergs kommun

Vision antagen i november 2011

Varberg vision 2025

”Varberg – Västkustens kreativa mittpunkt”

I oktober 2011 skrivs ett tjänsteutlåtande med förslag till beslut i kommunfullmäktige. Arbetet hade dock redan pågått sedan januari samma år då kommunstyrelsen beslutade att starta visionsarbetet.

”Att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att som vision för Varberg 2025 anta ’Västkustens kreativa mittpunkt’”. (Tjänsteutlåtande 2011-10-15)

I skrivningen redovisas att arbetets två första faser, uppstartsfasen och analysfasen, hade genomförts enligt ett tidigare beslut i april samma år. Projektet skulle delas i tre delar, de två

första delarna var i oktober genomförda men formuleringsfasen återstod. Två projektledare utsågs för att leda arbetet, sammanställa och sammanfatta olika analysområden som kommer att påverka kommunens framtid (Verksamhetsberättelsen om Vision 2025, 2012-01-24). Styrmodellen utifrån visionen antogs i fullmäktige 2018-12-18.

Varbergs gemensamma vision för år 2025 är *Västkustens kreativa mittpunkt*. Till visionen hör även en verksamhetsidé, ett förhållningssätt samt värdeorden nytänkande, framåtanda, kunskap och mod.

- *Vision Varberg 2025 – Västkustens kreativa mittpunkt*
- *Verksamhetsidé – Vi ska förenkla människors vardag och inspirera dem att uppnå sina drömmar*
- *Förhållningssätt – Hållbarhet och delaktighet*

Varbergs kommun använde sig av 14 stycken fokusgrupper med ca 140 deltagare ur en stor variation av målgrupper. Webbenkäten besvarades av drygt 700 personer. Fullmäktiges ledamöter och chefer för kommunens förvaltningar och bolag deltog. Synpunkter och idéer kunde också lämnas via e-post, telefonsamtal och brev. Varbergs kommun använde flera marknadsföringskanaler för att göra visionsarbetet känt, exempelvis kommunens hemsida, sociala medier, storbildskärmar, flyers, bioreklam, traditionell annonsering, affischering, utskick, möten på olika ställen med olika aktörer som till exempel skolor och föreningar med mera. Det har också i olika verksamheter och organisationer genomförts ett omfattande analysarbete vad gäller framtida tendenser, kunskapsutveckling, internationell utveckling, IT-utveckling, hållbar utveckling med mera. Visionen sträcker sig till år 2025.

Skövde kommun

Vision antagen i juni 2010.

Vision Skövde 2025

”Skövde regionen är känd i landet som en välkomnande och växande region där människor möts, verkar och mår bra”.

I beslutet ligger att kommunen åtar sig uppföljning och utvärdering samt att låta kommunerna i regionen komma till tals, men också andra aktörer i samhället. Dessutom ska en dialog med alla Skövdes invånare utvecklas. Som exempel på detta nämns Visionsdagen 2017 med huvudrubriken *”Hur växer vi hållbart?”*.

Visionen beskriver ett önskat tillstånd i en framtid tidsatt till 2025 och gäller *”hela vår stad och vår region”*. Sex prioriterade områden lyftes fram: regionen, attraktiva boendemiljöer, kunskapsutveckling och arbete, natur och miljö, tillsammans samt varumärket.

Målsättningen för år 2025 är specificerade i fem önskemål:

- ... *”har invånare som är nöjda med sina liv och den samhällsservice som erbjuds*
- ... *använder så gott som uteslutande förnybar energi*
- ... *har en andel högutbildade som ökat snabbare än genomsnittet för riket*
- ... *har ett varumärke som är välkänt i hela Sverige*
- ... *har 60 000 invånare i Skövde”* (sid 5, Skövde 2025)

Skövde kommun har konkretiserat sina slutsatser i sex punkter. Dessa punkter återfinns även i visionens logotyp, (se bilaga 1), vilket representeras av olika färger.

”Skövdes visionslogotype med sina sammansatta S är en symbol för mångfald och står för S som i Skövde, Skaraborg, Samverkan, Samsyn, Synergier – och inte minst Stolthet”. (sid 6, Skövde 2025)

Alingsås kommun

Vision antagen i mars 2018

Alingsås vision 2040

”Alingsås är Västsveriges vackraste kulturstad i en levande bygd. Genom nytänkande, engagemang och tillgänglighet skapar vi livskvalitet för alla.”

Alingsås har arbetat med två visioner tidigare: fram till 2010 och 2010 - 2019. Alingsås utökade målhorisonten från tio-årsperioder till dryga tjugo år. Tillsammans med visionsarbetet gjordes en omvärldspaning och en omvärldsanalys. Konsulter var inkopplade i arbetet med framtiden, drivkrafter, trender och analysen av framtidens utmaningar för Alingsås. I arbetet med visionen har kommunen i april 2017 erbjudit sex stycken workshops med totalt ca 200 personer från samhället, media och hemsida för en öppen dialog samt öppet hus/drop-in vid ett tillfälle i Sollebrunn. I maj 2018 presenterades materialet samt arbetet med visionsformuleringen på en mäsas i Alingsås där kommunpolitiker deltog.

I januari 2019 ersatte den nya visionen *Alingsås vision 2040* den gamla visionen.

Visionen innefattar ett antal värdeord så som *kulturstad, nytänkande, engagemang* och *tillgänglighet*. Detta ger sammantaget *livskvalité för alla*. Vidare har visionen fem fokusområden så som *Vackra miljöer, Livskvalité, Experimentlust, Omställning* och *Tillsammans*. Det så kallade *”Brevet till framtiden”* används som en visuell och berättande sammanfattning av de inkomna idéerna. Kommunen kan på så vis kommunicera budskapet i alla mediala former.

Avslutning och slutsatser

Det har varit svårt att i det material beredningen haft tillgång till att tydligt se när olika händelser sker utöver det faktiska politiska beslutet, de olika informationsträffarna och insamlingen av allmänhetens åsikter. Således kan vi inte precisera tider för när och vem som fattade beslut om själva visionstexten, vi kan inte heller se när och vem som fattade beslutet om förslag till logotype.

Slutsatser

För att hålla visionen levande bör den inte innehålla siffror och tal. Om visionen har ett årtal då den ska uppnås finns en risk att visionen blir låst istället för att uppdateras kontinuerligt. Visionen kan inte jämföras med exempelvis en översiktsplan som ska omprövas vid behov vid varje mandatperiod, utan bör snarare vara tidlös. Beredningen anser därför att Härryda kommuns vision inte bör ha något årtal då visionen ska uppnås.

Efter samtal med Kristina Hylander, utvecklingsledare i Varberg kommun, framgick det att även Varberg i efterhand har kommit fram till samma slutsats. Varbergs vision är föredömligt kortfattad. Strukturuppbyggnaden i Varbergs vision är mycket intressant och beredningen

förordar liknande grepp vid utformningen av Härryda kommuns vision. I Alingsås utökade de visionshorisonten från tio till dryga tjugo år.

Alingsås version är inte, i det material vi haft tillgång till, tydligt underbyggd utan de har i presentationen mest fokuserat på värdeord. Materialet från Alingsås kommuns hemsida är delvis tidsmässigt svårtolkad. Sigtuna kommuns vision är svårtolkad på grund av kopplingen till budgetarbetet.

Avseende logotypen för visionen så är, enligt vår bedömning, Skövde kommuns logotyp tydlig och kopplas enkelt till själva visionen; dels genom de olika färgerna som var för sig symboliserar olika grenar av visionen, dels dess kreativa och dynamiska signaler. Sambandet mellan punkterna och färgerna i form av ett S är stimulerande, enkla, lätta att förstå och iögonfallande. Beredningen anser att Härryda kommuns visionslogotype bör återspegla själva visionen. För att inte riskera att logotypen styr visionsarbetet bör den därför tas fram efter visionen.

Bilaga

Sigtuna

<https://www.sigtuna.se/sv/>

Varberg

Varberg.se - Varberg.se

Skövde

[Vision Skövde 2025 och varumärket](#)

[Framtidens Sverige](#)

[Prioriterade utvecklingsområden](#)

[Vad är en vision?](#)

[Varumärket Skövde kommun](#)

[Visionsdagen 2017](#)

Alingsås

[Arbetet med 2040 | Alingsås kommun](#)

[Dialog om visionen i Sollebrunn | Alingsås kommun](#)

[Alingsåsarna har lämnat sina visionsförslag och tyckt till | Alingsås kommun](#)

[Allmänheten tyckte till på Attraktiva Alingsåsmässan | Alingsås kommun](#)

Lund

[Vision och framtidsidéer för Lunds kommun - Kommun & politik - Lund](#)

[Frågor och svar om vision och förhållningssätt - Kommun & politik - Lund](#)

Lerum

[Lerum - Sveriges ledande miljökommun 2025](#)